

ת"פ 58959/12/18 - מדינת ישראל נגד אפרים נוח, בר כץ

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 58959-12-18 מדינת ישראל נ' נוח ואח'

בפני בעניין:	כבוד השופטת בכירה עינת רון המאשימה	מדינת ישראל
	נגד	
	הנאשמים	1. אפרים נוח 2. בר כץ

נוכחים:

ב"כ המאשימה, עו"ד רועי רייס
ב"כ הנאשמים, עו"ד בועז בן צור, כרמל בן צור וגיא רווח
הנאשמים בעצמם

גזר דין

לאחר ניהול הליך של הוכחות, הורשע כל אחד מהנאשמים בשתי עבירות לפי סעיף 12 לחוק הכניסה לישראל ובשתי עבירות של קבלת דבר במרמה.

עובדות האירועים פורטו בהרחבה בהכרעת הדין ובתמצית -

ביום 20/9/18 יצאו שני הנאשמים בנסיעה משותפת מישראל לתאילנד. בביקורת הגבולות ושלא כדין, אך הנאשם התייצב בפני בקר הגבולות וקיבל אישור למעבר הגבול (גייטפאס), בעוד שהנאשמת לא עשתה כן. הנאשם מסר את אישור המעבר שלו לנאשמת, אשר באמצעותו עברה את מעבר הגבול ואילו הנאשם נצמד לנוסעת אחרת, וללא אישור מעבר מתאים, עבר גם הוא בביקורת הגבולות. בדרכם חזרה ובכניסה לישראל, חזרו שני הנאשמים על כך שוב - רק הנאשם הציג את דרכו וקיבל אישור מעבר, אותו מסר

לנאשמת לשימושה לצורך מעבר הגבול, בעוד הוא נצמד אליה ועובר במעבר ללא אישור מתאים. בקרית גבולות בשדה התעופה הבחינה בכך והשניים עוכבו לחקירה.

יצוין כי לא היתה כל מניעה למי מהנאשמים לצאת מישראל או להיכנס אליה כדין והם בחרו לנהוג כך, כפי שנקבע בהכרעת הדין, מטעמים אישיים ובהקשר להליך גירושים בו היה הנאשם שרוי.

טיעוני המאשימה

המאשימה ערה לכך כי בדעת ההגנה לעתור לביטול הרשעתם של הנאשמים וביקשה לדחות בקשה זו.

לטעמה של המאשימה העבירות בהן הורשעו הנאשמים ונסיבות ביצוען, אינן מאפשרות מבחינת המבחנים שהותוו בהלכות בית המשפט העליון את ההימנעות מהרשעה. המאשימה הדגישה כי כל אחד מהנאשמים הורשע בארבע עבירות מהן שתיים הכרוכות במרמה והנסיבות בהן בוצעו העבירות בנמל התעופה, אף הן אינן מאפשרות את ביטול ההרשעה. המאשימה ציינה כי אף לפי המבחן השני והמצטבר בשאלת ביטול הרשעה אין הנאשמים עומדים שכן לא הוכח כי ייגרם להם נזק קונקרטי וכן טענה כי אין בנמצא תסקיר של שירות המבחן המזכיר נזק כזה. על כל פנים, כך טענה המאשימה, הנזק הצפוי לנאשמים, אם בכלל, הוא באשר לרישיון עריכת דין, הן לגבי הנאשם שהוא עורך דין ותיק והן לגבי הנאשמת, אשר סיימה לימודי משפטים ועומדת לפני תחילת ההתמחות.

המאשימה סבורה כי יש להותיר נושא זה לשיקול דעתה של לשכת עורכי הדין, שנושא זה עומד לפתחה.

לטעמה של המאשימה מתחם העונש ההולם במקרה זה נע בין מאסר מותנה ושל"צ לבין עונש מאסר בפועל בן 7 חודשים שיכול וירוצה בעבודות שירות.

המאשימה הדגישה את הערכים המוגנים שנפגעו - יכולתה של המדינה לפקח על היוצאים והנכנסים בשעריה. פגיעה בתקינות תפעול מערך הגבולות ובקרת המדינה על מערך זה.

המאשימה פרטה את השיקולים והנסיבות לחומרה שיש בפנינו.

לטעמה, משנה חומרה בכך שבמעשים היתה מעורבת מרמה, התחכום שלווה למעשים שהם קלים לביצוע וקשים לחשיפה, והעובדה שהנאשמים חזרו על מעשיהם בשתי הזדמנויות. המאשימה ציינה את פער הזמנים בין היציאה מישראל לכניסה בחזרה ולטעמה בתקופה זו יכלו הנאשמים לתקן את מעשיהם, אך לא עשו כן וחזרו עליהם. המאשימה הוסיפה והדגישה כי המעשים בוצעו בשיתוף פעולה ובצוותא חדא ועל פי קביעת הכרעת הדין שלא בגחמה רגעית, אלא על מנת לשרת מניעים של הנאשמים.

המאשימה ציינה כי מתחם הענישה נלמד גם מהפסיקה הנוהגת והציגה 16 מקרים של עבירות דומות של אזרחי ישראל שלא היתה מניעה חוקית ליציאתם או לכניסתם לישראל. לטענת המאשימה מלבד מקרה אחד, שבשל קשיים ראייתיים משמעותיים הסתיים באי הרשעה, הרי שכל המקרים האחרים הסתיימו בהרשעה. המאשימה הציגה פסיקה זו ועתרה לקובע את מתחם הענישה, כפי שציינה לעיל.

בשוקלה את העונש הראוי בתוך מתחם הענישה, ציינה המאשימה לקולא את העובדה שהנאשמים "זכו" ליחס תקשורתי וציבורי מיוחד שנבע מתפקידו וממעמדו של הנאשם וכי שני הנאשמים ניזוקו מפרסומים אלה ומהפומביות הרבה שקיבלה הפרשה. עוד נשקל חלופה הזמן הרב מאז ביצוע העבירה והעדר עבר פלילי לשני הנאשמים.

עם זאת, כך ציינה המאשימה, הנאשמים לא נטלו אחריות על המעשים ולא שיתפו פעולה עם רשויות החוק.

המאשימה ציינה כי על הענישה לשרת אף את מגמת הרתעת הרבים, שכן לאורך כל ההליך ניתן היה ללמוד כי

מדובר בתופעה נפוצה למדי.

המאשימה התייחסה לתפקידו ולמעמדו של הנאשם בעת ביצוע העבירות - יו"ר לשכת עורכי הדין וחבר בוועדה למינוי שופטים. לטעמה, מדובר בסמלי שלטון החוק ובמעשיו פגע הנאשם פגיעה משמעותית בשלטון החוק ובאמון הציבור. בתפקידו ובמעמדו מצופות ממנו נורמות התנהגות אחרות.

לאור כל אלה, עתרה המאשימה להטיל על הנאשם 4 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות ועל הנאשמת 3 חודשי מאסר בפועל בדרך של עבודות שירות.

עדי הגנה

מטעמה של ההגנה התייצבו מספר עדים -

עו"ד אשר אקסלרוד, יו"ר לשכת עוה"ד במחוז ירושלים, גמר את ההלל על אופן תפקודו של הנאשם כיו"ר לשכת עוה"ד ועל תרומתו הרבה ללשכה והפריויקטים הרבים שהפעיל לטובת הלשכה והחברה בכלל.

עו"ד ציון אמיר, המכיר את הנאשם על רקע פעילות בלשכת עוה"ד, הגם שציין כי לא היה מה"מחנה" שלו. גם הוא סיפר על פועלו של הנאשם בלשכת עוה"ד וציין כי בתקופתו פעל הנאשם רבות לקידום הלשכה והיא אכן הפכה לגוף חשוב ובעל אמירה ציבורית. הוא סיפר על מיזמים שהנהיג הנאשם ועל חשיבותם לחברה ולציבור וציין כי לטעמו ביום פקודה, כל אלה צריכים לעמוד לזכותו.

פרופ' יובל אלבשן, סיפר כי על אף שהיו לו חילוקי דעות משמעותיים עם הנאשם בנושאים מקצועיים, הרי שהנאשם הוא יו"ר לשכת עוה"ד הטוב ביותר שהכיר, שהיה קשוב לעורכי דין, סטודנטים, מתמחים ועוד ופעל רבות למען אוכלוסיות מוחלשות.

פרופ' רינת קיטאי-סנג'רו, מרצה למשפט פלילי, סיפרה על הכרותה עם הנאשמת כסטודנטית וכי מדובר בסטודנטית מצטיינת.

מר גואל גולד, הוא מעסיקה של הנאשמת בבורסה ליהלומים, סיפר על היותה עובדת מצטיינת רבת תכונות חיוביות והיותה ראוייה ביותר לאמון.

הוגש מסמך מאת ביה"ח לילדים שניידר על תרומות שדאג הנאשם להשיג לביה"ח ועל סיועו.

בעניינה של הנאשמת הוגש מכתב מאת אמה, מכתב מאת פרופ' וסטרייך, מרצה המתאר אותה כסטודנטית

מצטיינת ומסמך מאת פסיכולוג.

טיעוני ההגנה

לטעמו של ב"כ הנאשמים המקרה דנן הוא מקרה מובהק בו יש להימנע מהרשעה. לטעמו, התקיימו התנאים שנקבעו בהלכות בית המשפט העליון ובעיקר בהלכת כתב.

מדובר בעבירה יחידה וראשונה, אירועי היציאה מישראל והכניסה אליה מצויים במדרג הנמוך ביותר של עבירות מעין אלה ולא נגרם נזק ממשי כלשהו. למעשים לא היה כל קשר לעבודתם או למקצועם של הנאשמים ואין חשש להישנות העבירה. משכל אלה התקיימו יש להימנע מהרשעה.

ב"כ הנאשמים הציג אסופת פסיקה ולפיה אף במקרים חמורים יותר בוטלה הרשעתם של נאשמים.

לטעמו של ב"כ הנאשמים לא ניתן לומר כי הנאשמים לא נטלו אחריות, שכן כבר בחקירתם שיתפו פעולה ולמעשה גם לא חלקו על מרבית העובדות בהליך המשפטי. המחלוקת נתגלעה סביב פרשנות העובדות ובשאלות משפטיות.

ובאשר לנזק שצפוי לנאשמים טען בא כוחם כי אין זה נכון לטעון כי יש הכרח בתסקיר שירות מבחן לצורך כך, מה גם שהמאשימה היא שהתנגדה להכנת תסקיר.

לנאשמת, כך טען בא כוחה צפוי נזק ממשי מהרשעה, שכן היא סיימה לימודי משפטים ויש חשש כבד שלא תוכל להחל התמחות וממילא לקבל רישיון עריכת דין.

אף עניינו של הנאשם אמור להתברר בלשכת עוה"ד בתום ההליך וברי כי להרשעה תהיה השפעה על כך.

ב"כ הנאשמים הציג אסופה נרחבת של פסקי דין בעבירות אלה ובאחרות ובהם הסתיים ההליך ללא הרשעה וביקש ללמוד מהם גזירה שווה.

עוד הדגיש ב"כ הנאשמים את חלוף הזמן הרב מאז ביצוע העבירות ואת היות העבירה ראשונה ויחידה.

ב"כ הנאשמים הפנה אל עדויות עדי ההגנה באשר לפועלו רב השנים ורב המעש של הנאשם וכן לנסיבותיה האישיות של הנאשמת, שסיימה את לימודיה בהצטיינות. הוא חזר והדגיש את המצוקה בה שרתה הנאשמת, הן כעולה מעדותה והן כעולה ממסמך שהוגש.

ב"כ הנאשמים ביקש לבטל את הרשעתם של הנאשמים ולחלופין להסתפק בעונש מאסר מותנה וסנקציה כספית בלבד.

הימנעות מהרשעה

הלכה היא כי משהוכח מעשה עבירה, הרי שיש להרשיע את מבצעו בדין. הלכות בית המשפט העליון קובעות כי רק במקרים חריגים ויוצאי דופן בהם התקיימו מבחנים מסויימים, ניתן יהיה לסטות מכלל זה.

ההלכה המנחה היא הלכת כתב ובה נקבעו שני מבחנים מצטברים - המבחן האחד הוא כי האינטרס הציבורי שבענישה לא ייפגע באופן ממשמעותי מאי ההרשעה והמבחן האחר, וכאמור, המצטבר לו, הוא כי עתידו של הנאשם ושיקומו לא ייפגעו באופן משמעותי בשל ההרשעה.

מושכלות היסוד כפי שנקבעו בהלכת כתב הן:

"תכליתו של סעיף 71א לחוק, כפי שהיא משתקפת מההיסטוריה החקיקתית שלו, דומה איפוא לתכלית סעיף 1 לפקודת המבחן, המאפשר, כאמור לעיל, להטיל מבחן ללא הרשעה. מטרת שני אמצעים אלה היא שיקומית. ואולם כידוע, שיקומו של נאשם - הגם שהוא מהווה שיקול מהותי שלציבור כולו ענין בו - הוא אך אחד משיקולי הענישה, שאליו מתווספים שיקולים אחרים הנובעים מאופיה של העבירה. אכן ענישתו של הנאשם אינדיבידואלית ובית המשפט בוחן עניינו של כל נאשם ונאשם ואינו קובע את עונשו אך על פי מהות העבירה, ואולם מהותה של העבירה, הצורך בהרתעת הרבים ובעבירות שקורבן אינו הפרט אלא הציבור כולו, אף הוקעת מעשי העבירה - בצירוף מדיניות ענישה אחידה ככל האפשר - כל אלה משמשים כגורמים העלולים לגבור אף על שיקומו של הנאשם. הימנעות מהרשעה אפשרית, איפוא, בהצטבר שני גורמים: ראשית על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם ושנית סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסויים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים המפורטים לעיל." (ע"פ 2083/96 כתב נ. מדינת ישראל).

בעקבות הלכת כתב ופירוט השיקולים לקביעת מבחנים אלה ראה גם ע"פ 5102/03 קליין נ. מדינת ישראל ו- ע"פ 3301/06 ביטי נ. מדינת ישראל.

בע"פ 8518/12 ציפורה נ. מ"י, חזר ביהמ"ש העליון על ההלכה:

"בשורה ארוכה של פסקי דין נקבע כי ההימנעות מהרשעה של מי שאשמתו הוכחה הינה בגדר חריג שבחריגים".

ועוד נקבע:

"... בבוא בית המשפט לקול אפשרות של אי הרשעה עליו לשקול לא רק את עניינו של הנאשם אלא גם להשיא מבטו למעגל חברתי הרחב ולבחון את האינטרס הציבורי. בענין זה עמד השופט לוין על כך שמשעה שהנאשם נמצא אשם במעשה, הכף מוטת להרשעה ויש לתת משקל רב לאינטרס הציבורי המושג בתכלית המשפט הפלילי: "הכלל הוא שיש להרשיע נאשם שעבר עבירה ומי שטוען את ההיפך שומה עליו לשכנע את

בית המשפט ששיקולי השיקום גוברים במקרה האינדיבידואלי על השיקולים שבאינטרס הציבורי" (ע"פ 240/16 מ"י נ. פלוני).

שומה על בית המשפט לבחון, איפוא את סוג העבירות ומהותן, כמו גם את הנסיבות בהן בוצעו.

עסקין בעבירות לפי חוק הכניסה לישראל, אשר לוו בעבירות שיש בהן מרמה והונאה. המרמה והמעשים כוונו נגד רשויות השלטון ופגעו ביכולתה של המדינה כריבון לפקח על הנכנסים ועל היוצאים משעריה. פיקוח זה נועד אמנם גם למינהל תקין ולתקינות של התיעוד והרישום, אך באופן מהותי נועד לשמור על הביטחון האישי והציבורי של אזרחי המדינה והבאים בשעריה.

המעשים בוצעו בשתי הזדמנויות שונות שהפרש ביניהן 13 ימים. לא התקבלה טענתם של הנאשמים כי המעשה ביציאה מישראל בוצע באימפולסיביות וברגע של חוסר שיקול דעת אך אפילו נאמר כי מדובר היה במעשה ספונטני, היה לנאשמים זמן רב על מנת להבין את הטעות ולתקן אותה. חרף זאת, בחזרתם לישראל חזרו על המעשים ולגבי כך בוודאי שלא ניתן לטעון לחוסר שיקול דעת רגעי.

המעשים בוצעו בצוותא חדא ובשיתוף פעולה מלא.

המעשים נעשו ממניעיהם האישיים של הנאשמים ועל מנת להשיג רווח עבורם, גם אם מדובר ברווח שעניינו הסתרת הנסיעה המשותפת לחו"ל בעת שהליך גירושין תלוי ועומד.

האינטרסים הציבוריים מחייבים הגנה על רשויות השלטון ועל פעילות תקינה שלהם ולאור אופי העבירות, אף מחייבים הוקעה ממשית שלהם והרתעת הרבים מפני ביצוע מעשים מעין אלה.

הנאשמים לא נטלו אחריות על מעשיהם.

איני יכולה לקבל את טענות בא כוחם בנושא זה. אמנם הנאשמים שיתפו פעולה בחקירה ואמנם, סוף דבר, במהלך ההליך התברר כי עובדות רבות אינן שנויות במחלוקת, אך ההליך נוהל במלואו גם לשאלת העובדות. לו רק פרשנות העובדות ושאלות משפטיות נתגלעו במחלוקות שבין הצדדים, ניתן היה לנהל את ההליך בדרך של טענות משפטיות, ללא צורך בהעדת העדים הרבים, חלקם עדים "טכניים" לגמרי.

אין לראות בכך היבט לחומרה כלשהו, כמובן, אולם לא ניתן לקבוע כי הנאשמים נטלו אחריות.

הגם שלמעשים אין קשר ישיר לתפקידו ולמעמדו של הנאשם בתקופה הרלבנטית כ-יו"ר לשכת עורכי הדין, הרי לא ניתן להתעלם מכך.

כרום מעמדו ותפקידו של הנאשם, כך גם הציפיה הציבורית ממנו לנורמות התנהגות ראויות וללא רבב, כמו גם ציפייה להיותו דוגמה ומודל לאחרים.

הצטברותם של כל אלה לעיל - מהות העבירות ואופיין, הנסיבות האופפות את המעשים ונסיבות עושי המעשים מביאים למסקנה כי מקרה זה אינו נמצא בין המקרים החריגים ויוצאי הדופן הנזכרים בהלכות בית המשפט העליון ובהם ניתן לסיים את ההליך ללא הרשעה, מבלי לפגוע פגיעה ממשית ומשמעותית באינטרסים הציבוריים.

די היה בקביעה זו על מנת לדחות את הבקשה להימנעות מהרשעה, שכן שני המבחנים הנזכרים בהלכת כתב הם מצטברים, כאמור לעיל. ואולם, למעלה מן הנדרש, אדון גם במבחן השני הנזכר בהלכות אלה.

המבחן השני עניינו פגיעה עכשווית, ממשית וקונקרטית בעתידו של נאשם ובשיקומו.

לענין זה ראו, למשל: רע"פ 54/15 פלוני נ. מ"י; רע"פ 1439/13 קשת נ. מ"י; רע"פ 8627/12 הנסב נ. מ"י.

בעניינו עסקינן ברישיון לעריכת דין.

הנאשם עורך דין ותיק ובעל רישיון מזה שנים רבות, הנאשמת סיימה את לימודי המשפטים ועתידה להתחיל בהתמחות מתוך מגמה לקבל רישיון לעריכת דין.

נטילת רישיון עריכת דין, פגיעה בו, בין זמנית ובין קבועה, או קבלתו, בכל הנוגע להרשעה בפלילים אינן מנדטוריות, אלא נתונות לשיקול דעת של לשכת עורכי הדין.

לא אחת קבע בית המשפט העליון כי מקום בו נשקלת אפשרות מעין זו והיא נתונה לשיקול דעת, הרי שיש להותיר את הנושא לשיקול הדעת של הגורמים הרלבנטיים.

ראו למשל רע"פ 5018/18 בוזגלו נ. מ"י והאסמכתאות הנזכרות.

עוד קבעו בתי המשפט לא אחת כי אפילו עומדת תעסוקתו העתידית של נאשם בסכנה, בשל אופי עיסוקו וטיב מקצועו, הרי שאם האינטרסים הציבוריים מחייבים את הרשעתו, אין מקום בשל העיסוק לסיים את ההליך בהימנעות מהרשעה.

(רע"פ 6137/06 זיס נ. מ"י; רע"פ 1705/17 פלונית נ. מ"י).

בשולי סוגיה זו אציין כי רבים מפסקי הדין העוסקים בסוגיית ביטול ההרשעה עוסקים גם בתסקיר שירות המבחן שניתן לגבי הנאשם ואפשרויות תעסוקתו ושיקומו בעתיד.

המאשימה התנגדה במקרה דנן להגשת תסקיר ואף אני סברתי כי אין מקום בנסיבות שנוצרו להפנות את

הנאשמים אל שירות המבחן, אלא שלא כטענת המאשימה, אין בכך כדי להשפיע על החלטה באם לבטל את ההרשעה אם לאו. תסקיר שירות מבחן אינו תנאי לדין או להחלטה בסוגיה זו והוא אך כלי עזר נוסף לפני בית המשפט. כאמור בהחלטתי בעניין זה, הרי שבנסיבות דנן, הוא אינו רלבנטי.

לאור כל האמור לעיל ומשהאינטרסים הציבוריים אינם מאפשרים להימנע מהרשעה ומשלא מצאתי כי שיקולי תעסוקה או שיקום עתידי גוברים על שיקולים אלה, אני דוחה את הבקשה לביטול הרשעתם של הנאשמים והיא תיוותר על כנה.

העונש

הגם שמדובר בארבע עבירות בהן הורשע כל אחד מהנאשמים והגם שהן בוצעו בשתי הזדמנויות שונות, כפי שפורט לעיל, הרי שלצורך קביעת העונש התייחסתי אליהן כאל אירוע אחד.

נסיבות המעשים וכן הענישה הנוהגת שהוצגה לבית המשפט על ידי שני הצדדים, מלמדים כי מתחם הענישה הראוי נע בין מאסר מותנה למאסר בפועל קצר בן מספר חודשים בדרך של עבודת שירות.

לעיל נמנו הנסיבות לחומרה והאינטרסים הציבוריים.

מנגד יש לשקול את נסיבותיהם האישיות של הנאשמים - הגם שכפי שנקבע לעיל, לאור מעמדו ותפקידו של הנאשם יש לזקוף לחובתו את ביצוע המעשים אולם, בבוא בית המשפט לקבוע את העונש, יש לזקוף לזכותו את תרומתו רבת השנים של הנאשם למוסד לשכת עורכי הדין, לעורכי הדין ולבאי בית המשפט ולחברה כולה.

הנאשמת אישה צעירה, סיימה את לימודיה בהצטיינות ומקווה להמשיך ולהתפתח באופן אישי ומקצועי. בשנים אלה בנתה משפחה.

עברם של שני הנאשמים נקי וזו הסתבכותם הראשונה.

עוד נלקח בחשבון חלופי הזמן הרב מאז ביצוע המעשים וכי המעשים מצויים ברף התחתון של מעשים מעין אלה.

חשיבות רבה והיא העיקרית והמהותית בענייננו היא בעצם הרשעתם של הנאשמים, באופן שיש בו כדי לשרת את האינטרסים הציבוריים, את מידת ההוקעה ממעשים אלה ואת הרתעת הרבים.

על כן, אני גוזרת על כל אחד מהנאשמים שני חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים לבל יעברו עבירה כלשהי לפי חוק הכניסה לישראל או עבירה של קבלת דבר במרמה.

כן אני גוזרת על כל אחד מהנאשמים קנס בסכום של 2,000 ₪ או 5 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם לא
יאוחר מיום 1/1/23.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, י"ד חשוון תשפ"ג, 08 נובמבר 2022, במעמד הצדדים.